

Нова система валютного регулювання в Україні

Національний банк України затвердив і оприлюднив усі нормативно-правові акти, які є основою для нової ліберальної системи валютного регулювання. Нова система валютного регулювання запрацює з 7 лютого 2019 року разом із введенням в дію Закону України "Про валюту і валютні операції". Зміни спрямовані на дерегуляцію, спрощення проведення транскордонних операцій з валютними цінностями і розширення переліку доступних валютних операцій.

В рамках нової системи валютного регулювання Національний банк України здійснює перехід від системи тотального валютного контролю за кожною операцією до валютного нагляду.

Так, скасовується процедура реєстрації кредитів від нерезидентів. Процедура реєстрації, внесення змін та анулювання реєстрації зовнішніх кредитів в іноземній валюті, укладених резидентами-позичальниками буде повністю автоматизована. Ініціювання таких процедур здійснюватиме уповноважений банк шляхом надсилання НБУ відповідного електронного документу, на підставі якого НБУ в автоматизованому режимі здійснюватиме необхідну процедуру перевірки.

Окрім того, скасовується обмеження на дострокове погашення зовнішніх зобов'язань. Це надасть можливість бізнесу більш ефективно управляти власними борговими зобов'язаннями перед нерезидентами.

До позитивних нововведень слід також віднести скасування обов'язку отримання індивідуальних ліцензій на валютні операції. Резиденти матимуть змогу розмішувати на зарубіжних рахунках іноземну валюту, інвестувати в цінні папери чи нерухомість закордоном, залучати кредити в іноземній валюті та здійснювати ряд інших операцій без отримання індивідуальних ліцензій.

До інших важливих нововведень слід віднести:

- вдвічі збільшується граничний строк здійснення розрахунків за експортно-імпортними контрактами – до 365 днів (раніше було 180 днів);
- скасовується валютний нагляд за експортно-імпортними операціями до 150 тис. грн. НБУ, фіскальні та інші уповноважені органи здійснюватимуть валютний нагляд за операціями на суму від 150 000 гривень на предмет відповідності вимогам валютного законодавства;
- дозволяється вільне використання рахунків юридичних осіб за кордоном (крім операцій з переказів коштів з України на такі рахунки);
- скасовуються санкції у вигляді припинення зовнішньоекономічної діяльності за порушення строків розрахунків;
- дозволяється здійснення операцій за рахунками юридичних осіб-нерезидентів у банках України;
- дозволяється банкам продавати своїм клієнтам державні цінні папери, номіновані в іноземній валюті, за іноземну валюту;
- дозволяється укладання банками валютних свопів з резидентами та нерезидентами;

- збільшується ліміт на перекази іноземної валюти за кордон без відкриття рахунку для фізичних осіб – з 15 до 150 тис. грн/рік;
- скасовується подвійний контроль за операціями з експорту продукції – валютний нагляд здійснюватиме лише той банк, який отримав інформацію про відповідну митну декларацію.

Мета вищевказаних змін – зняття всіх наявних обмежень і перехід до режиму вільного руху капіталу, який стане підґрунтям для полегшення ведення бізнесу та інвестиційного клімату в Україні, припливу іноземного капіталу, стійкого економічного зростання. Однак, варто мати на увазі, що банки, навіть враховуючи ліберальний підхід НБУ, можуть більш прискіпливо перевіряти клієнтів та вимагати додаткових підтверджуючих документів, передбачених внутрішніми положеннями.